

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta

Er beteckning: KN2026/00195

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västerbotten är över lag positiv till initiativet att revidera och uppdatera listan över nationellt fridlysta arter utifrån arternas behov av skydd.

Länsstyrelsen i Västerbotten anser dock att det är en försvårande omständighet att förslaget till en reviderad lista inte sker samtidigt som pågående förslag till ändringar i artskyddsförordningen. Vilket skydd arterna faktiskt kommer få eller konsekvenserna av den reviderade listan kan därmed inte förutses i detta skede, vilket är en nackdel för den föreslagna listans funktionalitet.

Länsstyrelsen i Västerbotten saknar en förteckning över vilka arter som har tagits bort från listan och vilka arter som har tillkommit. Avsaknaden av den informationen innebär att Länsstyrelsen i Västerbotten har valt att besvara remissen ur ett mer övergripande perspektiv.

Generella synpunkter

Den framtagna konsekvensanalysen svarar idag inte på vilka konsekvenser som kan förutses för de arter som tagits bort från listan eller konsekvenser i ett regionalt perspektiv. Därtill saknas en konsekvensanalys på artnivå. Vidare kan det föreligga risk för ökad handel med de arter som för vissa näringar och exploateringar kommer kunna undantas från fridlysningen. Även om insamling och försäljning av en art fortsättningsvis inte är tillåtet, kan en viss förskjutning av tillåtligheten uppstå där en aktör kan känna att det är tillåtet att gräva upp ett exemplar av en fridlyst art som ändå tillåts förstöras vid en exploatering. Det kan således, enligt Länsstyrelsen i Västerbottens mening, inte förutses vilka

konsekvenser den föreslagna listan kommer få och det föreligger risk att den nya listan kommer att medföra nya och andra problem än de som den nya listan var tänkt att avhjälpa.

Länsstyrelsen i Västerbotten anser vidare att den föreslagna listan inte enbart bör utgå från de av regeringen uppställda kriterierna utan att ytterligare handpåläggning krävs för att fridlysningen ska vara ändamålsenlig. Särskilt fåtalgiga arter som enbart finns på ett fåtal platser med begränsade möjligheter till nationell spridning, arter som även är vanliga trädgårdsrymlingar och svåridentifierade eller svårinventerade arter behöver ses över så att skyddet verkligen fyller sin funktion och inte skapar onödiga hinder. Likaså bör arter som hotas av igenväxning och brist på hävd tas upp på fridlysningslistan.

Flera av de föreslagna arterna är svåra att artbestämma eller svåra att detektera vilket kräver specialistkunskap och i många fall speciella inventeringsmetoder. På grund av detta är kunskapen redan i dagsläget ofta begränsad om dessa arter och deras närmiljö. Detta kan enligt Länsstyrelsen i Västerbotten innebära ökade svårigheter för verksamhetsutövare att på ett ändamålsenligt sätt utreda arterna och göra avvägda bedömningar om förbuden i artskyddsförordningen aktualiseras för en åtgärd.

Vidare ser Länsstyrelsen i Västerbotten att den föreslagna förändringen kommer att medföra ökade informationsinsatser från Länsstyrelsens sida, både kortsiktigt och långsiktigt. Frågor från allmänheten bedöms öka, likaså frågor från verksamhetsutövare som stöter på arter som hittills inte har hanterats inom fridlysningsbestämmelserna när dessa behöver vägledning om hur arterna ska eftersökas, inventeringsmetodik etc. Ökade vägledningsinsatser till Länsstyrelserna från vägledande myndighet kommer också vara nödvändigt.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av enhetschef Magnus Langendoen med miljöhandläggare Lina Nilsson som föredragande.

Kopia till:

Kn.nm@regeringskansliet.se

